

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/474/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5413207379
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5413207379.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu JUDr. Jána Burika, JUDr. Jozefa Turzu v právnej veci navrhovateľa: Centrálny depozitár cenných papierov SR, a. s., so sídlom v Bratislave, ul. 29. augusta 1/A, IČO: 31 338 976, proti odporcovi: L. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. M., R. F. XXXX/XX, zastúpenému spoločnosťou JUDr. JURKOVEC ADVOKAT DK, s. r. o., so sídlom v Dolnom Kubíne, M. R. Štefánika 1822, IČO: 36 832 103, o zaplatenie 43,19 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 5C/13/2014-52 zo dňa 12.03.2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v časti, v ktorej návrh navrhovateľa zamietol a vo výroku o trovách konania **p o t v r d z u j e .**

Vo zvyšnej časti, odvolaním nenapadnutej, zostáva rozsudok okresného súdu **n e d o t k n u t ý .**

Navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť odporcovi trovy konania 31,57 eur, predstavujúce trovy právneho zastúpenia k rukám právneho zástupcu odporcu JUDr. JURKOVEC ADVOKAT DK, s. r. o., do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi 10,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšnej časti návrh zamietol a odporcovi priznal voči navrhovateľovi náhradu pomernej časti trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 47,90 eur a ďalších trov vo výške 8,91 eur. Mal za to, že základ návrhom uplatneného nároku a jeho výška, pokiaľ ide o výšku úhrady za vedenie účtu majiteľa cenných papierov navrhovateľom odporcovi za rok 2010 vyfakturovanou faktúrou č. 1000001371 splatnou 28.02.2011 vo výške 10,- eur, nebola sporná, keď právo navrhovateľa uplatniť si túto úhradu a povinnosť odporcu zaplatiť takúto úhradu vyplýva z § 99 ods. 8 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách (ďalej len „ZoCP“) a pokiaľ ide o jej výšku z cenníka navrhovateľa účinného od 01.01.2010, keďže nesporne tento v rozhodnom období a aj následne viedol aj vedie odporcovi cenné papiere na účte majiteľa cenných papierov. Vo zvyšnej časti návrhom uplatnený nárok na úhradu za vedenie účtu majiteľa cenných papierov za rok 2009 vo výške 33,19 eur, pre dôvodne vznesenú námietku premlčania zamietol. Nestotožnil sa s tvrdením navrhovateľa, že právny vzťah medzi účastníkmi sa riadi Obchodným zákonníkom s poukazom na § 261 ods. 6 písm. c), podľa ktorého ustanovenia sa III. časťou Obchodného zákonníka spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy z burzových obchodov a ich sprostredkovania (§ 642) a ďalej z odplatných zmlúv týkajúcich sa cenných papierov, keďže v danom prípade sa o uvádzané záväzkové vzťahy nejedná. Mal za to, že podporné použitie Obchodného zákonníka na daný vzťah účastníkov

nie je možné ani s poukazom na ust. § 105 ods. 5 ZoCP, podľa ktorého právne vzťahy medzi členom, ktorému bol účet majiteľa zriadený a centrálnym depozitárom a právny vzťah medzi členom a majiteľom takéhoto účtu sa spravujú týmto zákonom a Obchodným zákonníkom, keďže v súdenom prípade nejde o záväzok zo žiadneho takéhoto vzťahu, ale o záväzok zo vzťahu majiteľa účtu (odporcu), ktorý vedie navrhovateľ (centrálny depozitár) a navrhovateľa. Za nenáležitý považoval aj odkaz na ust. § 58 ods. 5 už neúčinného zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch, za účinnosti ktorého bol odporcovi v roku 1993 zriadený ex lege účet s poukazom na § 58 ods. 1 citovaného zákona, podľa ktorého sa právny vzťah medzi majiteľom účtu a strediskom spravuje uvedeným zákonom a Obchodným zákonníkom, a to predovšetkým preto, že ide už o neúčinný zákon. Aj navrhovateľ si v návrhu uplatnený nárok uplatňoval podľa teraz účinného ZoCP (§ 99 ods. 8) a prechodného ustanovenia § 164a ods. 3 ZoCP účinného od 01.05.2007. Ďalej mal za to, že ak ZoCP neustanovuje podporné použitie iného zákona na daný vzťah, je nutné s ohľadom na povahu záväzku, ktorý nie je záväzkom súvisiacim s podnikateľskou činnosťou oboch účastníkov, zohľadniac to, že tento vzťah nevznikol na základe zmluvy, ale zo zákona a charakter subjektu odporcu (fyzickej osoby - nepodnikateľa), ak súčasne ZoCP osobitne neupravuje otázku premlčania peňažných záväzkov vzniknutých na jeho podklade, ohľadne posudzovania tejto otázky použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka (OZ). Potom, ak navrhovateľ fakturoval odporcovi úhradu za vedenie účtu vo výške 33,19 eur za rok 2009 faktúrou č. 9000002865 splatnou 15.02.2010 a ak návrh podal na súd až dňa 28.11.2013, stalo sa tak po uplynutí všeobecnej 3-ročnej premlčacej doby podľa ust. § 101 OZ. Preto súd v tejto časti návrhom uplatnený nárok zamietol a odporcovi, majúcemu prevažný úspech vo veci, priznal podľa § 142 ods. 2 p. O. s. p. roti navrhovateľovi právo na náhradu pomernej časti vzniknutých trov.

Proti uvedenému rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ vo výroku, ktorým vo zvyšnej časti bol návrh zamietnutý a trovám konania z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f) O. s. p.), žiadal rozsudok okresného súdu podľa ust. § 220 O. s. p. zmeniť a priznať mu aj zvyšok žalovanej sumy, resp. ho podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. zrušiť a vec mu podľa ust. § 221 ods. 2 O. s. p. vrátiť na ďalšie konanie. Mal za to, že v zmysle ust. § 105 ods. 5 ZoCP právne vzťahy medzi členom, ktorému bol účet majiteľa zriadený a centrálnym depozitárom a právny vzťah medzi členom a majiteľom takéhoto účtu sa spravujú týmto zákonom a Obchodným zákonníkom, ktoré ustanovenie treba aplikovať rovnako v prípade právneho vzťahu v súvislosti s vedením účtu majiteľa medzi klientom - fyzickou osobou nepodnikateľom a členom, resp. centrálnym depozitárom cenných papierov, kedy ide o obchodnoprávny vzťah bez ohľadu na povahu týchto osôb, a teda Obchodný zákonník sa vzťahuje aj na premlčanie, a preto platí všeobecná 4-ročná premlčacia doba. V zmysle právnej úpravy účinnej v čase zriadenia účtu odporcu sa právny vzťah v súvislosti s vedením účtu vyslovene spravoval ustanoveniami zákona č. 600/1992 Zb. a Obchodným zákonníkom, keď tento právny vzťah sa po zmene právnej úpravy ďalej spravuje ustanoveniami ZoCP v zmysle ust. § 161, pričom vznik právneho vzťahu, ako aj nároky z neho vzniknuté pred nadobudnutím jeho účinnosti sa posudzujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon neustanovuje inak. V prípadoch, ak centrálny depozitár cenných papierov vedie za odplatu účet majiteľa pre klienta, ktorý nie je členom, dáva na otázku stanovenia rozhodného právneho predpisu, ktorým sa tento právny vzťah spravuje, odpoveď ust. § 261 ods. 6 písm. c) Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého sa ním spravujú záväzkové vzťahy z odplatných zmlúv týkajúcich sa cenných papierov. Jednou z platených činností centrálného depozitára cenných papierov je aj vedenie účtu majiteľa v zmysle ust. § 99 ods. 4 písm. h) ZoCP, keď odplatu je navrhovateľ oprávnený stanoviť na základe Prevádzkového poriadku schváleného Národnou bankou Slovenska a tento je záväzný tak pre navrhovateľa, ako aj pre odporcu.

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa žiadal rozsudok okresného súdu potvrdiť a priznať mu trovy odvolacieho konania, majúc za to, že odkaz navrhovateľa na ust. § 58 ods. 5 zákona č. 600/1992 Zb. je nenáležitý, pretože ide o zákon už neúčinný a navrhovateľ si svoj nárok uplatňuje podľa ZoCP. Uvedenú skutočnosť podporuje aj ust. § 164a ods. 4 veta prvá ZoCP, v zmysle ktorého centrálny depozitár je oprávnený z dôvodu potreby vykonania úprav v systéme pre technické spracovanie údajov centrálného depozitára zriadiť majiteľovi účtu zriadeného podľa doterajších predpisov účet majiteľa podľa § 105 a presunúť cenné papiere z účtu zriadeného podľa doterajších predpisov na účet majiteľa podľa § 105 aj bez žiadosti, a to bezodplatne. Uvedené navrhovateľ aj učinil, z ktorého dôvodu nie je možné na právne vzťahy účastníkov aplikovať neúčinný zákon č. 600/1992 Zb. Ust. § 105 ods. 5 ZoCP neobsahuje riešenie režimu právneho vzťahu medzi

majiteľom účtu a centrálnym depozitárom a výkladom tohto ustanovenia v žiadnom prípade nie je možné dôjsť k ustáleniu toho, že medzi účastníkmi existuje obchodnoprávny vzťah. Na právny vzťah medzi účastníkmi nie je možné aplikovať ani ust. § 261 ods. 6 písm. c) Obchodného zákonníka, vzhľadom k tomu, že medzi nimi nebola uzavretá žiadna odplatná zmluva, čo potvrdzuje aj žalobca vo svojom vyjadrení zo 07.03.2014, kde uvádza, že vzťah vznikol priamo zo zákona na základe evidencie cenných papierov.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 214 O. s. p. rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Po preskúmaní veci krajský súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie. Z výsledkov vykonaného dokazovania dospel ku správnym skutkovým zisteniam, vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie náležitým a vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil. V napadnutom rozhodnutí okresný súd dostatočným, jasným a výstižným spôsobom vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Dostatočne podrobným spôsobom objasnil, na základe akých skutočností a na podklade akej právnej úpravy vec právne posúdil. V nadväznosti na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné opakovať, resp. dopĺňať rozhodnutie okresného súdu.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia krajský súd dopĺňa, že podľa vyjadrenia samotného navrhovateľa tento bol v zmysle ust. § 164a ods. 4 ZoCP oprávnený zriadiť majiteľovi účtu zriadeného podľa doterajších predpisov (zákon č. 600/1992 Zb.) účet majiteľa podľa § 105 ZoCP a presunúť naň cenné papiere, čo aj v roku 2008 učinil. Tým účet majiteľa zriadený podľa doterajších predpisov podľa ust. § 164a ods. 5 ZoCP zanikol. Vychádzajúc z uvedeného právny vzťah medzi účastníkmi vznikol na základe a za účinnosti ZoCP, a preto sa posudzuje podľa ust. § 161 ZoCP podľa neho a nie podľa predošlej právnej úpravy, v zmysle ktorej právny vzťah medzi majiteľom účtu a strediskom cenných papierov sa spravoval podľa nej a Obchodného zákonníka. Uvedená úprava však bola od účinnosti ZoCP zrušená a neprevzatá do ust. § 105 ods. 5 ZoCP, podľa ktorého právne vzťahy medzi členom, ktorému bol účet majiteľa zriadený (čo odporca v zmysle ust. § 104 ods. 1 ZoCP nie je) a centrálnym depozitárom a právny vzťah medzi členom (čo navrhovateľ v zmysle ust. § 104 ods. 1 ZoCP nie je) a majiteľom účtu cenných papierov sa spravujú týmto zákonom a Obchodným zákonníkom. Vychádzajúc z uvedeného, ako aj z povahy záväzku, ktorý nie je záväzkom súvisiacim s podnikateľskou činnosťou oboch účastníkov (§ 261 ods. 1 Obchodníka zákonníka), zohľadniac to, že tento vzťah nevznikol ani na základe zmluvy podľa ust. § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka, ale zo zákona, nemožno naň použiť v otázke premlčania ustanovenia Obchodného zákonníka. Preto ak okresný súd pri posudzovaní premlčania pohľadávky navrhovateľa za rok 2009 vychádzal z 3-ročnej premlčacej lehoty upravenej Občianskym zákonníkom a na základe námietky premlčania nároku odporcom, k tejto pri svojom rozhodnutí prihliadol, rozhodol vecne správne. V nadväznosti na uvedené, v ostatnom sa stotožniac s odôvodnením rozhodnutia zo strany okresného súdu, krajský súd toto ako správne podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. v prospech odporcu, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech. Odvolací súd mu preto priznal náhradu trov účelne vynaložených na účelné uplatňovanie jeho práva, spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia, ktoré splnomocnený zástupca vyčíslil v súlade s ust. § 10 ods. 1, § 13 ods. 1 písm. c), § 16 ods. 1, § 18 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v celkovej výške 31,57 eur (16,60 eur za spísanie a podanie vyjadrenia k odvolaniu + 8,04 eur režijný paušál + 20 % DPH).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.